

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

ครูผู้สอน ครูวิญญา แองสาย

โอวาท ๓

(ไม่ทำความชั่ว)

จุดประสงค์

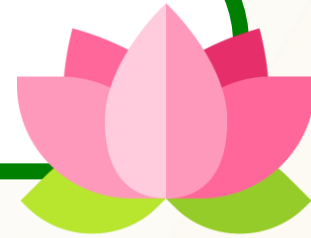
๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับโอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว) ได้แก่ เบญจศีล อบายมุข ๖ และ อกุศลมูล ๓ ได้
๒. วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว) ได้
๓. เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนตามหลักโอวาท ๓

โอวาท ๓

เป็นหลักธรรมซึ่งเป็นหัวใจหลักของพระพุทธศาสนา

ไม่ทำ
ความชั่ว

ทำ
ความดี

ทำจิตใจ
ให้บริสุทธิ์

การไม่ทำความชั่ว

คือ การปฏิบัติละเว้นจากสิ่งไม่ดีทั้งหลาย

เบญจศีล

อบายมุข

อกุศลมูล ๓

เบญจศิลป์

เบญจศีล

หรือศีล ๕ เป็นธรรมลำดับแรกสุดในการ
ครองตน เพราะเป็นการป้องกันตนเองไม่ให้ทำชั่ว
และเป็นการสร้างพื้นฐานในการบริหารจัดการ
และเจริญปัญญาต่อไป

เบญจศีล (ศีล ๕)

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี

เว้นจากการปลงชีวิต

เว้นจากการฆ่าการประทุษร้าย

ภาพเมตตาต่อสัตว์ จาก <https://www.khaophuket.com>

เบญจศีล (ศีล ๕)

๒. อทินนาทานา เวรมณี

เว้นจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้,
เว้นจากการลัก โกง ละเมิดกรรมสิทธิ์
ทำลายทรัพย์สิน

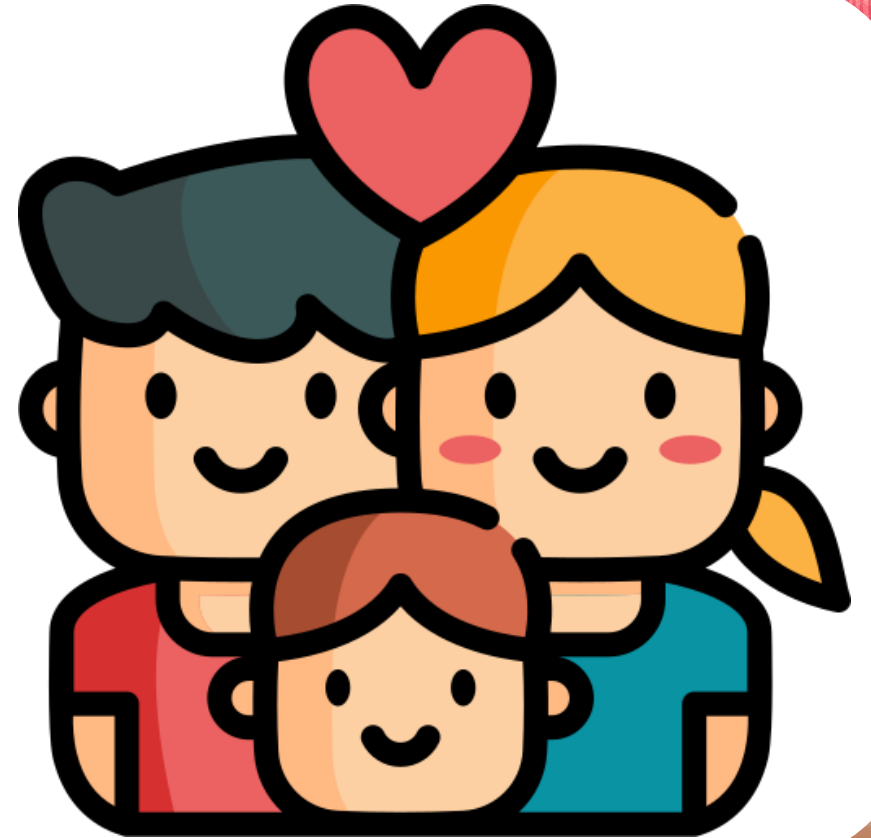

เบญจศีล (ศีล ๕)

๓. กาเมสุมิจฺฉาจาร เวรมนี

เว้นจากการละเมิดสิ่งที่ผู้อื่น

รักใคร่หวงแหน

เบญจศีล (ศีล ๕)

๔. มุสาวาทา เวมณี

เว้นจากการพูดเท็จ โกงหก

หลอกลวง

เบญจศีล (ศีล ๕)

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวมณี
เว้นจากน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่ง
ความประมาท, เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ

อธิบายमुख

กิจกรรม

ให้นักเรียนจำแนกบัตรพฤติกรรม
ที่ทำแล้วส่งผลเสียต่อตนเองและคนอื่น

บัตรพฤติกรรม

A

นิ่วช่วยแม่ล้างจานทุกวันหลังเลิกเรียน

B

ตื่นแอบเล่นโยนเหรียญเสี่ยงทาย
เพื่อหารายได้พิเศษ

C

น้ำแอบคุณแม่ออกจากบ้านตอนกลางคืน
เพื่อไปเที่ยวผับกับกลุ่มเพื่อน

D

ทดสอบการบ้านน้องหลังจากเลิกเรียน

E

ไมค์นำเครื่องดื่มมีนมใส่กระเป๋า
นักเรียนและแอบนำมาดื่มขณะเรียน

F

กรตติเล่นพนันฟุตบอลออนไลน์
และคุยเรื่องทนายผลกับเพื่อนในชั้นเรียน

G

เป็ยน ไม่ช่วยแม่ทำงานบ้าน
และเอาเวลาไปดูซีรีส์จนดึกทุกวัน

H

ตั้งค่าน้ำดื่มเย็นๆให้คุณแม่หลังเลิกงาน

I

เพชรชอบแอบไปสูบบุหรี่ในห้องน้ำกับเพื่อน

J

นัทตื่นแต่เช้าเพื่อออกกำลังกายในทุกวัน

พฤติกรรมที่ส่งผลเสีย

B

ต้นแอบเล่นโยนเหรียญเสียงทวย
เพื่อหารายได้พิเศษ

C

นำแอบคุณแม่ออกจากบ้านตอนกลางคืน
เพื่อไปเที่ยวผับกับกลุ่มเพื่อน

E

ไม่ให้นำเครื่องดื่มมีนเมาใส่กระเป๋า
นักเรียนและแอบนำมาดื่มขณะเรียน

F

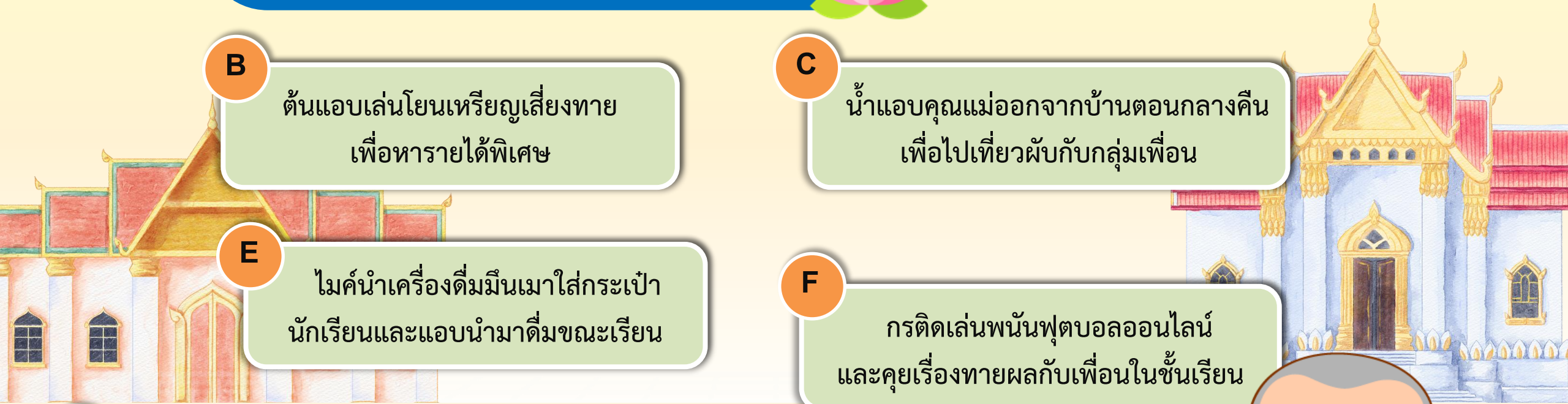
กรติดเล่นพนันฟุตบอลออนไลน์
และคุยเรื่องทวยผลกับเพื่อนในชั้นเรียน

G

เปียนโน ไม่ช่วยแม่ทำงานบ้าน
และเอาเวลาไปดูซีรีส์จันตึกทุกวัน

I

เพชรชอบแอบไปสูบบุหรี่ในห้องน้ำกับเพื่อน

อบายมุข

อบายมุข แปลว่า ทางแห่งความเสื่อม

การดื่มน้ำเมา

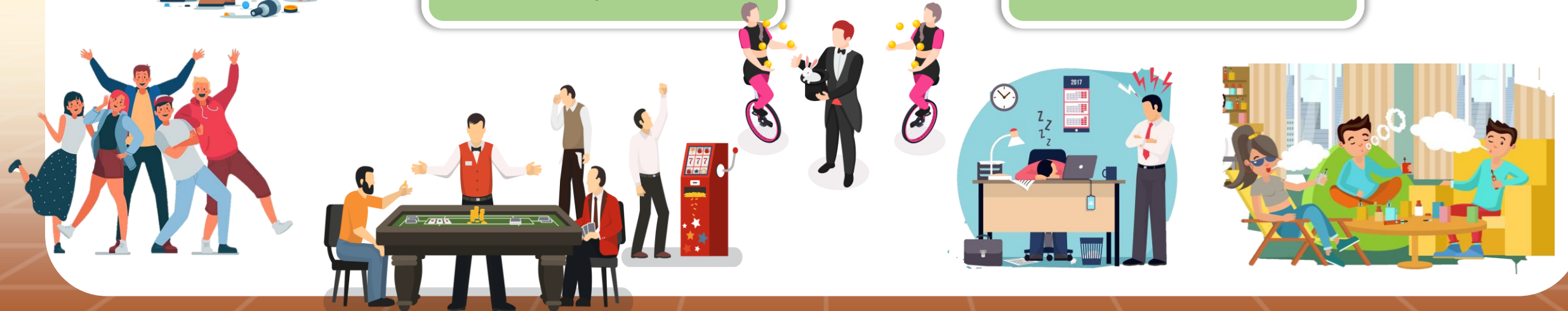
เที่ยวกลางคืน

นั่งเลงการพนัน

คบคนชั่วเป็นมิตร

การเที่ยวดูการละเล่น

เกียจคร้านทำงาน

อกุศลมูล ๓

อกุศลมูล ๓

ต้นเหตุที่จะนำไปสู่การทำความชั่ว

โลภะ

โทสะ

โมหะ

โลภะ(ความอยากได้)

ความอยากได้ของคนอื่น
มาเป็นของตนโดยมิชอบ

โทสะ (ความคิดประทุษร้าย)

จิตที่คิดร้ายผู้อื่น คือ คิดให้ผู้อื่น
เป็นอันตรายหรือเสียหาย

โมหะ (ความหลงไม่รู้จริง)

ความหลง ความไม่รู้ไม่เข้าใจ

ความมัวเมา ความประมาท

...
คำถามชวนคิด?

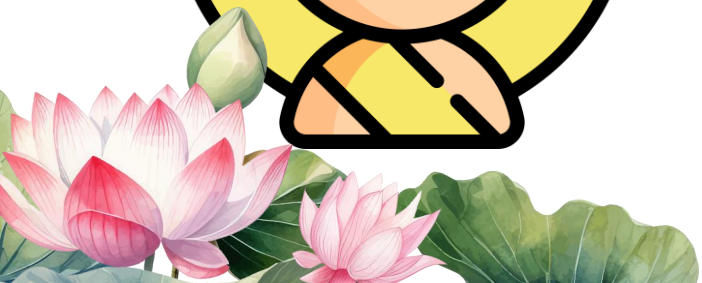

หลักธรรมที่ควบบอก
พฤติกรรมไม่ให้ทำชั่ว
มีอะไรบ้าง

...
คำถามชวนคิด?

เพราะเหตุใด เราควรนำ
หลักธรรมทั้ง ๓ อย่าง
มาใช้ในชีวิตประจำวัน

งานปฏิบัติ

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย
ใบงานที่ ๓ โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)
๒. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียน
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง โอิวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

คำชี้แจง

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนอธิบายความหมายของเบญจศีล และอธิบายความหมายของเบญจศีลทีละข้อ

 ข้อที่ 2 _____ _____ _____ _____	 เบญจศีล (ศีล 5) หมายถึง _____ _____ ข้อที่ 1 _____ _____ _____ _____	 ข้อที่ 4 _____ _____ _____ _____
ข้อที่ 3 _____ _____ _____ _____		ข้อที่ 5 _____ _____ _____ _____

ใบงานที่ ๓ เรื่อง โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

คำชี้แจง

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนดูภาพและ
ตอบคำถามว่ารูปภาพดังกล่าว
เป็นอบายมุข ๖ ข้อใด
พร้อมยกตัวอย่างโทษของ
อบายมุขในรูปภาพ

อบายมุข.....
โทษของอบายมุข.....
.....
.....

อบายมุข.....
โทษของอบายมุข.....
.....
.....

อบายมุข.....
โทษของอบายมุข.....
.....
.....

อบายมุข.....
โทษของอบายมุข.....
.....
.....

อบายมุข.....
โทษของอบายมุข.....
.....
.....

อบายมุข.....
โทษของอบายมุข.....
.....
.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง โอร่าท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

คำชี้แจง

ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนจับคู่กุศลมูล ๓ กับความหมายให้ถูกต้อง

โทสะ

ความหลงไม่รู้จริง เช่น ความมัวเมา

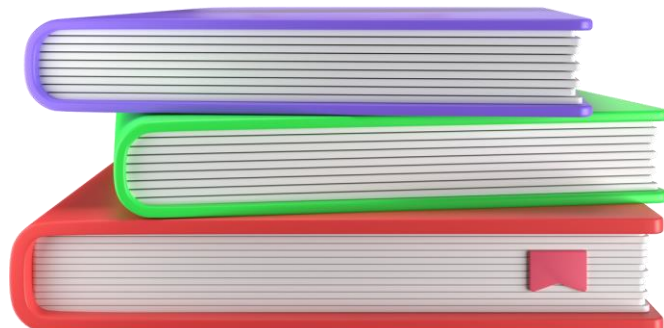
โลภะ

ความอยากได้ของคนอื่นมาเป็นของตน

โมหะ

ความคิดประทุษร้าย เช่น อยากทำลายผู้อื่นๆ

วันเสาร์

เฉลย ใบงานที่ ๓

เรื่อง โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

คำชี้แจง

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนอธิบายความหมายของเบญจศีล และอธิบายความหมายของเบญจศีลทีละข้อ

อบายมุข การเที่ยวกลางคืน

โทษของอบายมุข

เสียทรัพย์สิน เสียค่าใช้จ่าย เพราะการออกเที่ยว
กลางคืนมักต้องจ่ายค่าเดินทาง ค่าบริการ

อบายมุข การเป็นนักเลงพนัน

โทษของอบายมุข

เสียทรัพย์สิน ครอบครัวยากจน สร้างนิสัยคดโกง
ให้แก่ตน เพราะเมื่อเล่นการพนันแล้ว ย่อมเกิด
ความโลภในทรัพย์สินคนอื่น

อบายมุข การดื่มน้ำเมา

โทษของอบายมุข

ขาดปัญญา ขาดสติ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ นำไปสู่
การทะเลาะวิวาท

เฉลย ใบงานที่ ๓

เรื่อง โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

คำชี้แจง

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนดูภาพและตอบคำถามว่า
รูปภาพดังกล่าวเป็นอบายมุข ๖ ข้อใด
พร้อมยกตัวอย่างโทษของอบายมุขในรูปภาพ

อธิบายमुख การคบคนชั่วเป็นมิตร

โทษของอธิบายमुख

ปลุกฝังความชั่วในตน เพราะเมื่อยอมรับเป็นมิตร
ในคนพาลแล้วย่อมที่จะได้รับการเรียนรู้ การ
ฝึกฝนในวิถีแห่งคนพาล จนนำมาประทุติเป็นกิจ
ของตนได้ง่าย

อธิบายमुख การเกียจคร้านการทำงาน

โทษของอธิบายमुख

การทำงานคั่งค้าง ไม่สำเร็จ เพราะความขี้เกียจ ไม่มี
ใครรับทำงาน ไม่มีงานทำ

อธิบายमुख การเที่ยวดูการละเล่น

โทษของอธิบายमुख

หลงใหลในการละเล่น เสียทรัพย์สิน เสียค่าใช้จ่าย

เฉลย ใบงานที่ ๓

เรื่อง โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

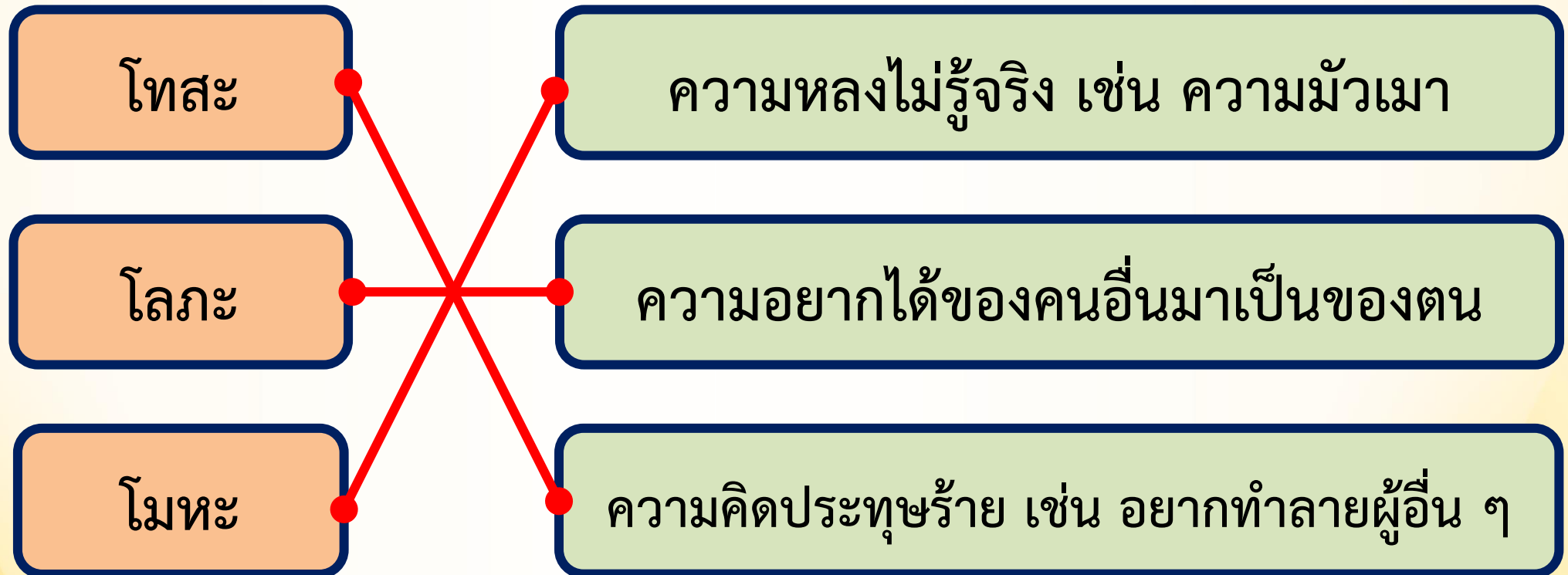
คำชี้แจง

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนดูภาพและตอบคำถามว่า
รูปภาพดังกล่าวเป็นอธิบายमुख ๖ ข้อใด
พร้อมยกตัวอย่างโทษของอธิบายमुखในรูปภาพ

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง โอวาท ๓ (ไม่ทำความชั่ว)

คำชี้แจง

ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนจับคู่กุศลมูล ๓ กับความหมายให้ถูกต้อง

พินิจพิจารณา

คิด

การปฏิบัติตนตามหลักโอวาท ๓
มีประโยชน์อย่างไรบ้าง

โอวาท ๓ เป็นหลักธรรมสำคัญของพุทธศาสนา
ที่สามารถนำมาใช้พัฒนาตนเอง ทั้งด้าน กาย วาจา ใจ
และใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข

บทเรียนครั้งต่อไป

โอวาท ๓ (การทำความดี)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๕ โอวาท ๓ (การทำความดี)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

